

[Udenrigsministeren.]

har kunnet opnå enighed om oprettelse af et sekretariat til at forberede møderne — problemet er, som man ved, at man ikke har kunnet blive enig om, hvor dette sekretariat skulle placeres — vil dette formandskab indebære, at vi fra udenrigsministeriets side foruden at lede møderne skal varetage alle de meget omfattende sekretariatsforretninger. Det hverv vil selvfølgelig være meget arbejdskrævende, og det vil være vanskeligt at bestride for et enkelt land, specielt for et mindre land som Danmark. Men vi er i fuld gang med overvejelser om, hvad der kan gøres for at klare denne opgave på en måde, vi kan være bekendt.

For en måned siden deltog jeg i det halvårige nordiske udenrigsministermøde, denne gang i Oslo. Dette møde bekræftede igen, at deltagelsen i det udenrigspolitiske samarbejde mellem EF-landene på ingen måde er uforeneligt med deltagelsen i de udenrigspolitiske konsultationer mellem de nordiske lande. Tværtimod synes de to kredse på udmærket måde at supplere hinanden. Vi føler det værdifuldt at være med begge steder, og vi håber, at Danmark, som jo er det eneste land, der er med begge steder, også herigennem vil kunne være med til at fungere som en slags bindeled mellem Norden og EF. Jeg vil tro, at eksistensen af et sådant bindeled må være af værdi for begge parter.

I forbindelse med omtalen af de europæiske forhold må også nævnes den tale med titlen „Europas år“, som dr. Kissinger holdt forleden dag i New York. Jeg har ikke bestilt tidspunktet for talen, men den kom da meget belejligt med henblik på den debat, vi har her i dag.

Dr. Kissinger gav på præsident Nixons vegne udtryk for, at der nu, da efterkrigstiden må anses for afsluttet, bør tages nye initiativer til løsning af de fælles amerikanske og europæiske problemer. Kissinger påpegede de ændringer i efterkrigstidens økonomiske og politiske forhold, der nu har ført til, som han sagde, et behov for at etablere et nyt atlantisk samarbejde, der i mindre grad end før er rettet imod kriser, men snarere baseres på mål udarbejdet i fællesskab end på fælles frygt.

Han forestillede sig i denne forbindelse, hvad han kaldte et nyt atlantisk charter,

altså hvad vi vel vil betegne som en slags højtidelig erklæring, der fastsætter fremtidens målsætning og skaber et nyt forhold mellem de atlantiske nationer, i hvis fremskridt Japan kan deltage. Under gennemgangen af de problemer af større betydning, der eksisterer mellem USA og Europa, nævnte Kissinger bl. a., at der på det økonomiske område var opstået konflikter mellem USA og fællesmarkedet, konflikter, der må bilægges og erstattes af et internationalt stabilt valutasystem.

Om forsvaret udtalte dr. Kissinger bl. a., at USA og Europa stadig er enige om formålet med det kollektive forsvar, men at man nu står over for en ny udfordring under hensyntagen til de strategiske forandringer, der er sket i de senere år, og de nye muligheder, der består for at forøge sikkerheden gennem forhandlinger om styrkereduktioner. Denne udvikling skaber en række problemer om, hvorledes afspænding og sikkerhed kan gå hånd i hånd. USA ønsker at fortsætte sin militære tilstedeværelse i Europa, men mener, at forsvarsbyrderne må deles mere ligeligt.

Under omtalen af forhandlingerne om begrænsning af de strategiske kernevåben og om gensidige og balancerede styrkereduktioner understregede Kissinger, at man fra vestlig side må sikre, at den afspænding, der finder sted, kan fortsætte som et resultat af fælles udarbejdede mål og ikke blot, fordi man rives med af en udvikling.

Dette korte referat af dr. Kissingers tale har jeg gerne ville fremføre som baggrund for nogle bemærkninger. Kissingers tale gengives i øvrigt i dag på dansk i flere dagblade; jeg har bl. a. set den i Berlingske Tidende og i Weekendavisen.

Dr. Kissingers Europatale må betragtes som et betydningsfuldt amerikansk udspil, der forsøger at trække nogle linjer for mulige løsninger af problemerne mellem USA og Europa. Talen indeholder, hvad jeg vil kalde et idéoplæg til kommende drøftelser mellem USA og Europa. Den peger på en række problemer og skitserer nogle muligheder for en løsning heraf i fællesskab. Men der er ikke tale om konkret udmøntede forslag og, så vidt jeg må forstå talen, heller ikke et forslag om en ændring af Atlantpagten i retning af en udvidelse af dens geografiske område eller af dens medlemskreds.